

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethető: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordantza szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fördöntca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.

Nyitási sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft o. é. Félévre 6 frt. o. é. Évnegyedre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

Az előfizetés minden hó 1 és 15-kéig megújítható.

A „Kolozsv. Közlöny“

szerkesztősége.

Kolozsvárt, 1873. aug. 19-én.

II.

A mint tudva van egy bizottság küldetett ki, melynek feladata javaslatot készíteni az egészségügynek háboru esetére szervezéséről. A bizottság megkezdte munkáját, javaslata kész. De nem úgy kell érteni ezt, mint a mely paragrafus módjára a legapróbb részletekig kiterjed; e javaslat csak általános vezérlveket foglal magában, csak olyan, mint egy körrajz, a részletek kivétel az egyes önkormányzati testekre van bízva.

A bizottság legelőbb is azon általános elvet, igazságot mondá ki, hogy a mostani egészségügyi szervezet teljesen képtelen megfelelni magasabb céljának. Miből áll ezen szervezet? Az ugynevezett egészségügyi csapatokból, mely a hadsereg legénységéből alakították. Ez a segély elégtelen, mert most, midőn a hadseregek tökéletesítése folytán egy pár óra alatt ezeket lehet bénává, nyomorulttá tenni, nem lehet oly nagy számot elvonni a katonaságtól, mely a cél elérésére elégséges volna, mely gyors segélyt volna képes nyújtani ilyen helyt pedig a földolog, hogy az rögtön nyújtassék.

Egy további kérdés az volt, minő szervezet léptessék életbe. Olyan-e, mint Poroszországban, hol katona parancsra, felsőbb sugalomra történik minden, tehát tökéletesen centralisálva, vagy hagyjuk itt is az autonómikus életet működésben, az az fektessük az új szervezetet a decentralisációra. A bizottság ez utóbbi mellett nyilatkozott, mi inkább is megfelel népünk geniusának.

Poroszországban, a mint tudjuk, lovagrendek végzik az egészségügyi személyzet teendőit. E rendnek behozatalát, természetesen mint nobile officiumot, a bizottság is javasolja; meg van győződve, hogy bár kaszt-szerű lesz ez intézkedés, még sem fog népünk ellenszenvvel viseltetni iránta, mert egészen más színben tűnnek fel egy olyan rend tagjai, kik ingyen végzik a leghumánusabb kötelességet, a legönzetlenebb ember-baráti tettet, mint ama középkori rendek, melyek kevés kivétellel, mind a szegény nép nyakán emelkedtek.

Ezek képezik a javaslat főelveit. Látnivaló, hogy csak általános határozatokat, megállapodásokat tartalmaz az egész tervezet, csak azt célozza, hogy az önkormányzati testek ne tapogatózzanak sötétben; hogy lássák a vezérlveket, melyek szerint e nagy kérdés legszerűségében megoldandó lesz. A meggyáken és városokon van tehát most a sor, hogy megmutassák, hogy nem haszontalan lim-lom kezökben az a sokat emlegetett autonómia.

Sok panaszt hallottunk az utóbbi időben az önkormányzati jog megnyirbálásért. Im!

itt a tér, hol maradandó érdemeket szerezhetnek maguknak az önkormányzati testek. Ragadják meg ez ügyet; ez tisztán a humanismus kérdése, a ki ez ügyben valamit teszen, emberbaráti kötelemet teljesít. Sőt többet!

Van-e valaki, kit a háboru iszonyai közelebről ne érdekelnének. Bizonyára nincs.

Az általános védkötelezettség behozatalával a véradó megszűnt a szegény osztály terhe lenni, ma a megsebesülések rokon, baráti viszonyokat tesznek még sajnóbbakká, tehát senki sem mondhatja, őt nem érdekli.

A központi nagyobb lapok már panszolokodnak is a megyékre, hogy agyon hallgatják e kérdést, valamint a helyi organumokra is.

Nézetünk szerint egy kissé elcsúszott e pansasz. Gondolják meg oda fenn, miben szenved egész hazánk. Gondolják meg, hogy a cholera iszonyai legkevésbésem alkalmasok a nyugodt, higgadt tárgyalásokra.

Most, midőn e vész oly retentő nagyságban sujt mindnyájunkat, nem lehet csodálkozni, ha nem érünk rá gondolni ama másikra, mely még nincs közel, s adja isten, soká ne is legyen. Nagy bajban, nagy veszélyben, ha rendes teendőket nem tudnók végezni, még azon sem lehetne csodálkozni.

Megvagyunk győződve, a rendes körülmények beálltával tudni és teljesíteni is fogják megyeink, városaink kötelességeiket.

A közoktatás ügye az észak-amerikai államokban.

(A Journal des Debats után.)

(Ezen ismertetés Hippeau tollából ered.)

Második cikk.

Láttuk, hogy a vegyes iskolákon kívül léteznek külön főiskolák is a fiatal lányok számára. A Wassar-főiskolában, az egyesült-Államok legszebb főiskolájában, a fiatal lányok semmi tekintetben sem látszanak alábbvalóknak az ugyanazon koru fiatal embereknél, bárminő legyen is a tanulmányok azon neme, melyre szentelik magukat. Ezen főiskola 1861-ben alapított Wassar Mité nevű gazdag serfőző által, nagy bőkezűséggel s kitűnő egyszerűséggel.

„Ögondosan kiválasztott 28 igazgatót, kiknek kelle képezniök a felügyelői irodát (board of trustees) azokat 1861. febr. 26-án összegyűjté Pongkeepsie város egyik nyilvános termében, s miután meghatottsággal kifejté előttük ama célt, melyet maga elé tűzött, midőn ama művet létesíté, melyet hazafiágukra bizott, egy ládat nyújtott át nekik, melyre, míg beszélt, kezét támasztá. E láda különböző értékpapirokban 500,000 dollárnyi összeget foglalt magában. Ezen, egy egyszerű serfőző által saját honának tett adományozással épült fel, a Tuileirak palotájának mintájára egy oly ház, melynek nagyszerűségét egyetlen közoktatási intézet sem érte el se az ó-, se az új-világban, s ezen ház egy fiatal lányok főiskolája.“

Több, fiatal lányok számára szánt felsőbb oktatási intézetek Amerikában méltó hírességet élveznek. Hippeau még dicsérettel idézi elő a brooklyni Pacer collegiate institutút és a Rutgers femal collegét New-Yorkban.

Crittenden az Egyesült-Államok egyik legügyesebb tanítója igazgatja az előbbi, mely Pacer asszony bőkezűségének köszönheti létezését. A ház 500 ezer frank értékkel bír, s az összes osztályi tárgyak 40—50 ezer franknyi áron szerzetek meg. Arra évenként 228 ezer frankot költenek, mely összegből 124 ezer frank a tanárok fizetésére fordítatik. A főnök fizetése 18 ezer 750 frank. Az intézet 1868. október hóban 750 növendéket számított, kik három osztályt képeztek: az előkészítő osztályt, a főiskolai osztályt, az akadémiai osztályt; 156 növendék folytató a latin tanfolyamot, 140-en tanulták a francia nyelvet.

Hippeau látogatása alkalmával mindnyájan együtt a Marsellaiset kezdték énekelni. Azon sajtások közt, melyek őt meglepték, kiemeli azon

előszeretettel, melyet a legelőrehaladottabb növendékek a tudományok tanulmánya s névszerint a mértan s algebra iránt nyilvánítanak. Az akadémiai osztály felsőbb osztályában Milton „Elvesztett paradicsom“-ának olvasásával foglalkodtak. A tanítónő a növendékek egyikét megkérte, hogy méltányolja Milton politikai eljárását; I Károly halála alkalmából azt kérde tőle, hogy miként gondolkodik ezen eseményről? s növendék nem válaszolt.

—Egy másik bátrabb növendék azt mondá, hogy I Károly megérdemlé a halált, mivel megsérté hona törvényeit. Ezen válasz kielégítini látszott a többi növendékeket. Azonban azok egyike fölkel s azt mondá, hogy ő részéről föltétlenül kárhoztatja a halálbüntetést, s hogy sokkal helyesebb lett volna I. Károlyt száműzni, vagy őt fogságban tartani, mint őt lefejeztetni.

„Ugy látszik — hozzászói Hippeau — hogy ha én nem lettem volna jelen ezen vitaközépen, az még hosszabb ideig tartott volna, s hogy mind egyik növendék melegen védelmezte volna véleményeit. Ama fiatal leány, ki oly szigorúnak mutatta magát az angol király iránt, 17 éves és a másik 19 éves volt. Én jelen voltam az amerikai iskolákban a legszokottabb gyakorlatok egyikén, melyekben a legelső évek óta azt hiszik, hogy hasznos dolog a gondolat számára meghagyni a magát szabadon kifejezés jogát, melyekben a tanító figyelmeztet, tanácsol s igazgat; de nem hiszi, hogy neki joga lenne saját eszméit s érzelmeit másokra rászabni. Nem lehet tagadni, hogy ha az egyéni értelemre s a szabad vizsgálatra való ezen hivatkozás sokat tehet arra, hogy a fiatal lányoknak s a fiatal embereknél túlzott önbizalmat, s néha oly elbizakodottságot modort adjon, mely elég keserűséggel emeltetett ki mistress Tropolpe által, annak hatályosabb módon kell azok értelmi kifejlődését előmozdítania, mint ama dogmatikus oktatás, mely oly sokáig a tanító szavát állítja fel az igazság criteriumául.“

Hippeaunak az Egyesült-Államokban tartózkodása alatt a crawl-fortswillei fiatal leányok Indiana államban a Wabash főiskola igazgatójához, azon körömet intézték, hogy engedessék meg nekik annak tanfolyamait bevégeneni.

„Ezen intézet, mondák ők, az egyetlen az általuk lakott kis városban, a hol részesülhetnének a felsőbb oktatásban, melynek fontosságát felfogják. Ők, ha csak könnyteleneleg nem lennének, saját családjuk vagyónával arányban nem álló költségeket tenni, nem mehetnének azt felkeresni a távol városokban létező főiskolákba vagy iskolákba. Saját szülővárosuk keblében egy mindazzal eltátozt intézetet találván, mely egy teljes oktatási tanfolyam előnyeit nyújtá nekik, feljogosítva hiszik magukat azt felhasználni.“ A kérelmük ellen felhozott összes ellenvetésekre sziládsággal azt válaszolák, hogy a vegyes iskolák elve több államban már régóta alkalmazva volt; hogy Indiana államban két, a Wabash-főiskolánál fontosabb főiskola különbség nélkül megnyitá tanfolyamait a két nembeli növendékek előtt. A fiatal leányok óhaját elégtételt nyertek. Egyébiránt nem kell rajta csodálkozni, hogy Amerikában diadalmaskodik a nők felsőbb oktatásának ügye, midőn ugyanezen kísérleteket látjuk megtétetni azon országban, hol talán az egész világon legkevésbé vártuk volna, hogy azokkal találkozzunk: Oroszországban.

Mig a wabashi fiatal leányok kérelmüket szerkeszték, Stuart Mill a következő levelet írta a sz.-pétervári hölgyeknek, kik szintén a két nem számára az értelmi műveltséghez való egyenlő hozzáférhetést kívánák:

„Bámulattal vegyült gyönyörrel értesültem, hogy Oroszországban eléggé felvilágosult s eléggé bátor nők találkoztak arra nézve, hogy saját nemük javára részvételt kívánjanak a magasabb történelmi, physiologiai és tudományos oktatás különböző ágaiiban, ideértve a gyakorlati orvosi tant is, s hogy ezen ügy számára fontos támaszokat nyerjenek meg a tudományos világban. Ez az, a mit folyvást növekvő hévvel kívánunk. Anélkül, hogy azt megnyerték volna a felvilágosultabb egyének Európá többi tartományaiiban. Hala önöknek hölgyeim, Oroszország azokat talán megelőzendő; az annak bizonyítéka lenne, hogy az aránylag új polgárosodások néha a régiéknél még előbb létesíték a nagy javításokat. A két nemnek az értelmi műveltséghez való egyenlő hozzáférhetése fontos dolog nemcsak a nőkre

nézve, a mi bizonyosan már magában is elegendő ajánlat lenne, hanem még az egyetemes polgárosodásra nézve is. Én mélyen megvagyok róla győződve, hogy e nélkül a férfi nem erkölcsi és értelmi haladása nagyon ki lenne téve a megállapodás veszélyének, először is azért, mivel semmi sem helyettesítheti az anyákat gyermekeik nevelésére, nézve, s továbbá azért is, mivel az ember élettársa jellemének s eszméinek magára az emberre való befolyása nem lehet jelentéktelen; szükséges, hogy a nő azt előrehajtsa, vagy pedig azt visszatartóztassa. Én teljes szívemből helyeslem önök s azon felvilágosult egyének törekvéseit, kik azokat támogatják; s számítok ama kitartásra, melynek önök már is bizonyítványt adák, mint annak biztosítékára, hogy önök nem fognak elcsüggedni, s hogy minden eszköz által érvényesítendik saját ügyük jogosságát, mely e felvilágosultság századában kevés idő alatt biztosított sikert ígér.

Szíveskedjenek hölgyeim elfogadni nagybecsülem s élénk rokonszenvem őszinte kifejezését.

Avignon, 1868. decz. 18.

Stuart Mill J.“

Tudjuk, hogy legközelebb egy hasonló száddal szervezett társulat alakult meg Angliában, s hogy másrésről ezen igen komoly s igen gyakorlati szellemű országban a nőknek a választói méltóságra bocsátása melletti mozgalom naponként nagyobb kiterjedést és belterjes lesz. Az alsóházban már is 60 szavazatot lehet összeszámítani az ezen szellemben Bright Jakab, a híres reformator testvére által előterjesztett javaslat mellett. A conservatívek nem nézik rossz szemmel ezen javaslatot s nem ok nélkül remélik, hogy ha az jól fogadtatnék a többség által, az ő pártjuk ebből tetemes előnyököt nyerne.

(Folyt. köv.)

A 76 éves Thiers életrendszere.

Télen nyáron korán reggel 6 órakor kél fel; délig dolgozik. A munkát mindig élvezetnek tekintti. Könyvei között boldog. — Barátaít és a hivatalos látogatásokat délben fogadja, az időtáiban lehet legkönnyebben bejutni hozzá; a hosszadalmas beszélgetést nem szereti, időpazarlásnak tekintti, kevés szóval sokat igazít. — Mindig könnyű reggelit vesz magához. Egészsége kitűnő. Két óráról félhatig sétál vagy látogatásokat tesz.

Felesége nagyon uralkodik fölötte, de azért igen kellemes, és nyugodt család életet élnek, az egyiknek téságos jósága, a másiknak kedélyes modora tökéletes összhangzást alkot.

Délután hat órakor Thiers mindig haza megy, köpenyegét vesz magára, a kandalló elé ül és egy vagy más fél óra hosszat alszik. — Ekkor az inasa felöltözteti, a salonba megy, hol néhány barátja várja. A társalgás élénk, Thiers hallgat, de figyelmét egy szó sem kerüli ki, az adatok e nagy gyűjtője minden érdekes ujságot megjegyez magának.

Mielőtt lefeküdnék, azaz tizenegy óráról reggeli egy óráig dolgozik. — Negyven év óta ez napról napra így megy. . . Neje gondoskodik, hogy ebéd ideje alatt néhány kedves ösmerős kedélyes társalgása fűszerezze az étkeket. . . Háztartásuk egyszerű, de nem fősvenységből, hanem egészségi szempontból.

A kik azt hiszik, hogy Thiers a titkárokat és fogalmazókat azért tartja, hogy a pénzügyi és diplomaticus okleveleket átolvassák, kijavítsák stb. stb, azok csalódnak. Thiers mindent egyedül dolgozik, titkárainak egy sort sem dítál.

A köztársaság volt elnökének kézirata nem elegáns, de olvasható. Mondatai rövidke és világosak. Ugy beszél, a hogy ír. Tolla sebesen halad a papíron. Thiers óráig beszél anélkül, hogy legkisebb fáradságot érezne, beszédközben fekete kavét iszik. — Az írásban sem fárad ki. — De az a meglepő, hogy mily kevés időt szentel az alvásra. — Az alvás időpazarlás előtté.

Thiers lefekvés előtt ír, olvas, fogalmaz, tanul, és terjedelmes levelezéseit is ekkor végzi. Mint fentebb említettük reggel hat órakor mindig felkel, és rögtön dolgozik. — A miniszteri tanácskozások rendszeren délelőtt 11 órakor vették idejét igénybe.

Közlemények a magy. kir. honvédelmi miniszterium működéséről 1867—1872.

A miniszter megbízásából hivatalos adatok alapján írta Asbóth János, magy. kir. honvédelmi miniszteri titkár.

V. Utasítás a véderőről szóló 1868-ik évi XL. törvények végrehajtása tárgyában.

A védtörvények által a miniszteriumra háromlott teendők legsűrűsebbike volt, részletes utasítást bocsátani ki az 1868. évi XL. t. cz. végrehajtása tárgyában.

Ebbeli feladatának egy 331 oldalra menő terjedelmes nyomtatványban tett eleget a miniszterium, mely nyomtatvány még az 1869-ik év elején lőn közrebocsátva.

Magában foglalja a valamennyi érdekelt által igényelhető minden utbaigazítást, magának a törvénynek előrebocsátása után tüzetesen tárgyalja jelesen a következőket:

I. Védkötelezettség, hadkötelezettség, szolgálati kötelezettség.

II. Területi felosztás, hatóságok hadkiegészítési ügyekben.

III. A rendes ujonczállítás végrehajtásának előmunkálatai. A hadkőtelezettségek összeírásának alapelvei. Eljárás az összeírásnál.

IV. Sorshuzás; sorshuzási eljárás; sorshuzási és állítási lajstrom.

V. Az ujonczok és a póttartalék hadjuttalékainak felosztása, a besorozottak, illetőleg az áthelyezettek betöltése a hadjuttalékba.

VI. Ideiglenes mentesség a hadkötelezettségtől s fölmentés a tényleges szolgálati kötelezettségtől.

VII. Az ujonczállítás lefolyása.

VIII. Utóállítások.

IX. Fölülvizsgáló bizottság. A rendes állítás költségei.

X. A be nem sorozott ujonczok szolgálati viszonya és besorozása.

XI. Juttalék-leszámolás.

XII. A rendes ujonczállításra vonatkozó jelentések és beadványok.

XIII. Büntetési és ellenőrzési határozatok. Állítás hivatalból.

XIV. A katonai középintézetek növendékeinek besorozása.

XV. A három évi önkéntes sorhadi szolgálát.

XVI. Az egyévi önkéntes sorhadi szolgálát.

XVII. A katonák felmentése a tényleges szolgálati kötelezettségtől.

XVIII. Athelyezés a tartalékba és a honvédségbe.

XIX. Elbocsátások.

XX. A póttartalék állománya és nyilvántartása. Családi tekintetből fölmentettek és elbocsátottak nyilvántartása.

XXI. Katonaváltsági kötelezettség.

VI. A miniszterium végleges szervezése.

Azon nagyfontosságú és tágas hatáskör, melyet a védtörvények a m. kir. honvédelmi miniszterium elé szabtak, most már elodázhatalan szükségképpen a miniszterium azon ideiglenes szervezetét, melyet felállításakor akkori szűk s szabatosan meg nem állapított hatásköre mellett nyert, gyökeresen átalakítani s tetemesen meg bővíteni; halaszthatatlan szükségképpen szövege a miniszterium végleges szervezését.

E szervezés a védtörvények szentesítése után azonnal fogantatva vétetvén, az 1869-ik év elején a következő alakban már életbe lépett:

Elnöki osztály. Allamtitkár, 1 titkár, 1 őrnagy vagy alezredes, 1 fogalmazó, 1 segédfogalmazó, 1 irodatiszt, 1 írnok. A honvédelmi miniszteriumban alkalmazott minden egyén személyes ügyei. Az elnökség czimezete alatt beérkező minden ügydarab, a mennyiben annak tartalma kizárólag a miniszter által veendő tudomásul. Végre mindazon tárgy, melyet a miniszter magának tart fenn és rendelkezés azok felett, melyek több osztály teendői közé tartoznak.

I. csoport. Egy honvédeztartó, (rendszerinti fizetéssel, mely annyira egészített ki, hogy egy miniszteri tanácsos fizetéseig terjedjen.)

1-ső osztály: 1 alezredes vagy őrnagy, 2 százados, 1 főhadnagy, 2 alhadnagy. Minden a honvédség harcalképességére, gyors mozgósítására és manőverekre vonatkozó rendelkezés. Az országnak védállapotba való helyezésére körülbelül intézkedés, illetőleg közreműködés, mihielyt a honvédelmi miniszterium ez iránt a hadsereg főparancsnoksága által megkeresetik. A honvédséget érdeklő és a közös hadügyminiszteriummal közlendő minden beadvány, időszaki kimutatás és közlés.

A honvédség összes létszámának nyilvántartása. A honvédség időszaki fegyvergyakorlatai és különösen a honvédség kiképzése feletti rendelkezés. A honvédségnek bármintemű szolgálatra való rendelése és alkalmazása. Végre szervezeti előmunkálatok.

2-ik osztály: 1 alezredes vagy őrnagy, 1 százados, 1 főhadnagy, 2 alhadnagy. A honvédtáborok, tőrzs- és fő- tisztek kinevezésüket érdeklő előterjesztésekre, rang és állási viszonyokra, fizetésekre, pótlékaikra, nyugdíjazásukra és kegydi-

jaikra, valamint fegyelmi ügyeikre és kihágási eseteire, elbocsátásukra, szabadságoltatásukra, az állandó hadseregtől a honvédségbe való átlépésükre s abba visszalépésükre, polgári szolgálataba való átlépésükre, és a honvédszolgálatba való visszalépésükre, adóssági és házassági ügyeikre, nemesség tételükre, kitüntetésükre és méltóságra emelésükre, vonatkozó minden ügy.

II. csoport. Egy miniszteri tanácsos

3-ik osztály: 1 osztálytanácsos, 1 titkár, 3 fogalmazó 2 segédfogalmazó. A hadsereg és honvédség kiegészítésére vonatkozó ügyek. Elbocsátások, szabadságolások, felmentések, házassági engedélyek A védtörvény elleni vétségek büntetése. Kivándorlás A legénység nyilvántartása és behatárolása A bujdosók és szökevények körzete. A szökevények által tértitendő ruha- és fegyveralkalmatlanságok és az azok elfogatásáért járó díjaknak behajtása. A póttartalékba és honvédségbe való áthelyezés.

4-ik osztály: 1 osztálytanácsos, 1 titkár, 1 törzshadbíró (őrnagy), 1 fogalmazó, 1 segédfogalmazó. Az állandó hadsereg elhelyezése és beszállásolása körüli tárgyalások és a honvédség elhelyezése. Katonai menetekre és vonulásokra szükséges előkészületek. A honvédségnek törvényellenébeni összeütközései és kihágásai. Az 1-ső osztályal egyetértőleg intézkedés a honvédségnek a közrend és bátorság fenntartására és helyreállítására való alkalmazása iránt.

III. csoport. Egy miniszteri tanácsos

5-ik osztály: 1 osztálytanácsos, 1 titkár, 1 fogalmazó, 2 segédfogalmazó. Minden fekvő vagy, jólétezőségi, nevelési és egyéb alapítványi ügyek kezelése és az azok feletti felügyelet, valamint az ezek körül alkalmazott egyének ügyei. Hadkár és fegyvergyakorlatok alkalmazásával okozott károk térítése. Az állandó hadsereg élemezése, ruházata és felszerelése beszerzési ügyeit érdeklő csődheredítés, építkezések, előfogati ügyek. A Horvátországban és Erdélyben létező csendőrség összes közigazgatási ügyei, a mennyiben ezek nem a belügyminiszteri teendőkhez tartoznak.

6-ik osztály: 1 osztálytanácsos, 1 titkár, 1 törzsszervező (őrnagy), 2 fogalmazó, 2 segédfogalmazó. A honvédség ruházata, felszerelése és fegyverzetének beszerzése és nyilvántartása, a honvédség élemezése és az erre vonatkozó csődheredítések és szerződéses. Rokkanttá vált honvédtisztek és legénységnek tápintézetekbe elhelyezése. A honvédségnél alkalmazott alsóbbrendű polgári tisztviselők személyes ügyei. A honvédség díjazása, illetékei, jutalmazásai és annak alapítványokban részvételése. A honvédelegénységnek polgári állományokba való előjegyzése, ajánlása és nyilvántartása. A honvédség összes pénzügyi ügyei és beszállásolási költségei. A honvédelegénység és közlegények özvegyei és árvaiknak ellátása. A térítések és követelések elengedése, és egyáltalában minden térítési ügy. Előfogati és szállítási költségek. Lovak vásárlása és eladása. Számadási és ellenőrzési ügyek. A honvédség feletti orvosi felügyelet és minden egészségügy. A honvédelmi miniszterium, valamint a honvédség évi költségvetésének elkészítése. Magától értetődően ezen teendők az I. csoport osztályával egyetértőleg teljesítendőek.

Az iroda főigazgatóságával azon miniszteri tanácsos bizatit meg, ki egyszersmind a III. csoport főnöke.

Számvevőség. 1 igazgató, 2 számtanácsos, 6 számtiszt és 6 járulnok.

Segédhivatal. 1 igazgató, 2 aligazgató, 6 irodatiszt (annak betudásával, ki az elnöki osztályban alkalmaztatik), 2 írnok (az elnöki osztályban) 1 kapus, 6 szolgál, 2 segédszolga és 1 könyvművelő 2 segéd.

Az ezen szervezetben rendszeresített állományok annak életbe lépte után azonnal nagy részt betöltettek és ekkor lőn Kerkapoly Károly képviselő allamtitkárra, Szende Béla, Aradmegye főispánja miniszteri tanácsossá és Ghyczy Béla cs. kir. mérnök-kari őrnagy m. kir. honvédelegénység és az első csoport (katonai osztályok) főnökévé kinevezve.

Mindjárt itten megjegyezhető, hogy utóbb a II-ik minisztertanácsosi állomáshoz Csengery Imre kinevezése által történt betöltések a II. III. csoport, valamint a IV. és V. osztályok számai egymással felcseréltevé, a III. és IV. osztály Csengery minisztertanácsos (II-ik) az V. és VI. Szende minisztertanácsos (III-ik) csoportjába osztattak.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara

1873 július 9-én tartott XXXI-ik rendes ülésének jegyzőkönyvéből.

A titkár előadja, hogy az elnökségtől vett megbízása következtében m. 17-én a helybeli két pénztintézet elnöke br. Bánffy Albert ur és Kolozsvár egyik országgyűlési képviselője mlgs. Hajós János urral együtt a pénzügyminiszter ur őnmiltóságánál kihallgatáson volt, a melyen kérelmezte, hogy a kolozsvári kereskedelmi kamara-kerület pénztintézeteire is legyen tekintet azon hitel-nyújtásnál, a mely iránt a nemzeti bankkal az alkudozások épen akkor folytak. A kérelmet indokolta azzal, hogy a kamara-kerület pénztintézeteit a jelen börzeválság csak indirecte sújtja ugyan, mert az itteni intézetek sem

alapításba, sem börze-játékba nem elegendtek, sőt a pesti és bécsi piacon elvont hitelüket sem vették tulságosan igénybe, de az uralkodó országos bizalmatlanságnál fogva leginkább annak vannak kitéve, hogy a felek az elhelyezményeket mondják fel, s az intézetek e miatt kénytelenek a hitelt a külföldön is szorongatott iparos és kereskedelmi köröknek szorítani meg. Mi tehát nem az intézetek állásának biztosítása a mi hála istennek kérdésben sem forog — hanem az ipar és kereskedés legközvetlenebb érdeke szempontjából kérjük a kormány támogatását a hitelnyújtásban, a melyre annyival több igényünk lehet, mert a mint ő nmltga e tekintetben már előbb tett írásbeli panaszunkból is meggyőződhetett, e kamara-kerület maig sincs azon szerencsés helyzetben, hogy a nemzeti banktól filialét bírnjon, s ennél fogva annak előnyeit a mult időkből sem élvezhette. — A pénzügyminiszter ő nmltga a a küldöttséget kiváló előzékenységgel fogadta, utalt arra, hogy épen akkor folytak az értekezletek a hitelnyújtás feltételei s módozatai felett, valamint azon javaslatra, a mely a budapesti kereskedelmi kamara kebelében tanácskozó pénztintézetek részéről a nemzeti bankhoz épen általa lesz juttatandó, s a mely mind a főváros, mind a vidék hiteligenyeire tekintettel van. Nézetek szerint e lépések eredménye bevárandó, s izerte, hogy a megállítandó módozatok korlátain belül a vidéki pénztintézeteket a hitelnyerés tekintetében, valahányszor a tett lépésekről hozzá jelentést tesznek, egész tekintélyvel támogatni kész.

Addig is azonban, a míg a célszerűbb eljárás mód meg lenne állítva, mint kedvező eredményt adta elő, hogy a nemzeti banknál sikerült kivívni azt, hogy oly helyekről, a hol bank-filiale nem létezik, a bécsi vagy pesti házak vagy intézetek utján benyújtott váltókat a nemzeti bank a nélkül számoltolja le, hogy ez által a benyújtó hitelét a megszavazandó összeg terhelné. Arra nézve is teljes biztatást nyújtott ő nagyméltósága, hogy a bank-fiókok szervezésénél a kolozsvári kamara-kerületre mulhatlanul tekintettel lesz, miután a jelen krízis alkalmával tűnt ki leginkább a fiók-intézetek nagy hiánya.

A gyűlés a titkár jelentését s az elnökség ez ügyben tanúsított gondoskodását azon további megbízással vette tudásul, hogy a hitelszerzés tekintetében szükségesnek mutatkozó lépéseket tovább is minden közgyűlési újabb határozat nélkül tegye meg. Egy uttal azonban határozatba ment, hogy a bank-fiók felállítását ugyanabban és sürgetőleg kérelmezze a kamara, s a szigorló-bizottság felállítására iránt minden lehető közreműködését ajánlja fel.

Titkár jelenti, hogy távollétében az országos végrehajtó bizottságtól az ő nevére czimezve, de a kamarához, mint kiállítási fiók-bizottsághoz azon értelmű átirat érkezett, hogy az országos gyűlésekből e kamara részére két ösztöndíj lőn megállítva 200—200 frral, s felhívott a kamara, hogy nevezze meg azon jó felvevőzetű ipar- vagy szellem-munkásokat, a kiknek ez utazási költség kiszolgáltatandó volna. A kijelölésre mult hó 25-ke határidőül levő kitűzve, miután a titkár ez időben hon nem volt, az átiratot csak azon hó 28-án lehetete felbontani, s az elnökség azonnal visszairt, hogy a kamara az általa nem okozott tévedés miatt a határidőt meg nem tarthatta, de a felajánlt ösztöndíjakhoz igényét köszönettel fenntartja, s annak felhasználása iránt határozatát legközelebből elő fogja adni.

A gyűlés határozata szerint a végrehajtó bizottságot a kamara felkéri, hogy a megízért 400 frral sziveskedjék rendelkezésére bocsátani mert azt 4 ösztöndíjra osztva oly módon szeretné kiosztani, hogy a választásnál a saját gyűjtéséből származott 1500 forint felosztásánál kimaradó iparos segéjlekre és szellemi munkásokra tekintettel lehessen.

Kellemes tudásul vette a gyűlés, hogy a honvédek felszerelése ügyében a mult ülésből lett felterjesztések azon lényeges eredménye tapasztalható, hogy a felszerelési cikkek egy részének készítésével egy helybeli vállalkozó lőn megbízva, s ennek következtében egy évek óta pangó iparágunk lendület adva. A gyűlés a m. kormány ez intézkedését kezeségnek tekinti arra nézve, hogy a felszerelési cikkek szállításával lassanként a hazai ipar lesz megbízva, ha e kísérlet — a mint biztosan várni lehet — a kincstárra nézve minőség és árak tekintetében kedvezőleg fog kiújni.

Elnök ur indítványára a gyűlés a titkárnak egy havi szabadságidőt s 500 frral szavaz meg a bécsi kiállítás tanulmányozása céljából.

Nevezések a kolozsvári 1873. évi versenyekre.

Második nap.

Vasárnap, szeptember 28-kán.

1. Ivadékvérseny, 1869-ben elletett lovak számára. Távolság 1 1/2 mfd. Teher 110 font; kancza és herélre 3 fonttal, félvérre 5 fonttal kevesebb. Tét 10 arany. F. v. f. Nincs csikó, nincs tétel. Indítványozó Tisza László. — Elzárva 12 nevezéssel. 1. B. Weselényi Béla — May-Fruit a. Forbiden Fruit a. Teddington. 2. ugyanaz — a Forbiden Fruit a. Alma. — Nincs csikó. 3. Tisza László — a Nyirbátor a. Bramah Putrah. — Nincs

csikó. 4. Ugyanaz félvér p. m., a Nyirbátor a. Pirka. 5. Ugyanaz — a Nyirbátor a. Radvny. — Nincs csikó. 6. B. Weselényi Béla — a Mincio a. Jenny. — Nincs csikó. 7. Gr. Bethlen Sándor — a Solyom a. Vielka. — Nincs csikó. 8. Ugyanaz — a Solyom a. Lionem (?) — Nincs csikó. 9. Ugyanaz — a Karnival a. Harizs. 10. B. Bánffy Albert — a Filades a. Palma. 11. Ugyanaz — a Pylades a. Duchesse. 12. B. Weselényi B. — a Rapid Rhore a. Buttercup. — Nincs csikó.

II. Erdélyi díj. Futhat minden Erdélyben elletett és felnevelt félvér ló Távolság 3 merrf. Teher 3 évesre 104, 4 évesre 125, 5 évesre és idősbre 130 font, mére 3 fonttal, egy 500 frral díj nyertesére 5, két ily vagy egy nagyobb díj nyertesére 8 fonttal több. Tét 100 frr, fele bánat, Tét- és bánatösszeg fele a 2-ik lő. — 2 nevezés.

1. Br. Bánffy Albert id. pej, félvér kancza Babám, ap. Gambia. 2. Br. Weselényi Béla: Etelka id. pej, félvér kancza, ap. Viola.

III. Gátvérseny. Futhat minden Erdélyben elletett és felnevelt ló. Távolság 2 és 1/3 mfd. 9 négy láb magas gáttal. Teher 3 évesre 120, 4 évesre 138, 5 évesre és idősbre 143 font, mére 3 fonttal, telivérre 7 fonttal több. Lóra, mely gát- vagy akadályversenyben még nem indult, 5 fonttal kevesebb. Üzleti lovar 7 fonttal többet. Tét 25 frr, fuss v. fizess. 2 nevezés 1. Weselényi Béla: Etelka, id. pej, félvér k. ap. Viola. 3. Ugyanaz Donna 2 év pj. k. a. Doncaster a. Buttercup.

IV. Egyleti díj 50 arany. Futhat minden magyarhoni ló. Távolság 2 mfd. Teher 3 évesre 100, 4 évesre 118, 5 évesre s idősbre 123 font, mére 3 fonttal, telivérre 7 fonttal több. 50 aranyos díj nyertesére 6, két ily vagy egy ennél nagyobb díj nyertesére 10 fonttal több. Erdélyen kívül nevelt lovakra 10 fonttal több. Tét 10 arany, fele bánat. Lucnow 3. Ugyanaz 5 é. pk. Puppe, a. 6 nevezés 1. Gr. Teleki G. Lissa, 3 év, spj. k. ap. Carnival a. Oakleaf 2. Br. Weselényi Béla: Magnolia, id. pej. k. ap. Bois Russel a. Pyrrha. 4. Ugyanaz Donna 3 év. p. k. ap. Doncaster a. Buttercup. 5. Gr. Bethlen Sándor: Cognac 3 év. p. m. ap. Carnival a. Lady-Of-te-lace. 6. Gr. Teleki Géza: Szép juhász 3 év. srg. m. a. Carnival a. Sabina.

V. Alla m díj 500 db. arany. Minden mén és kancza számára, mely magyar osztrák birodalmi vagy németországi állam lakós jó hizsmű tulajdona. Táv. 3 mfd. Teher 3 évesre 104, 4 évesre 125, 5 évesre 133, 6 évesre és idősbre 136 font, mére 3 fonttal több. Egy 3000 frr értékű verseny nyertesére 6, két ily vagy egy 5000 frr értékű díj nyertesére 10 fonttal több. Angol és francia lóra külön 17 fonttal több. Tét 200 forint, fele bánat, egy hóval a verseny előtt bejelentve 40 forint. Tét- és bánatösszeg fele a 2-ik lő. 8. nevezés 1. Br. Bánffy Albert: Babám, id. p. félv. k. ap. Gambia. 2. Capt. Blue Falsacapa 4 év. p. m. ap. Buccaneer a. Voltella. 3. Gr. Festetics Pál: Andorka 5 év. pj. k. a. Buccaneer a. Br. Agnes 4. Ugyanaz: Kurucz. 5 év. pj. m. a. Gunboat a. Tourterelle. 5. Br. Weselényi Béla: Puppe. 5 év. pj. k. a. Bois Roussel a. Pyrrha. 6. Ugyanaz: Prince Paris 3 év. spj. m. a. The-Duke a. Abbes. 7. Gr. Károlyi István: Primrose 4 év, srg. k. a. Ostreger a. Pauline. 8. Gr. Eszterházy Miklós 3 év. p. k. a. Buccaneer a. Canace.

VI. Vigasz verseny (Handicap). Kötélező minden lóra, mely ez évben a kolozsvári versenyekre nevezve volt. Futhat olyan ló, mely ez évben e pályán nyertes nem volt. A paripaversenyre nevezett és futott lovakra e díj feltételei nem kötelezők. Távolság 1 mfd Tétel 50, bánat 30 frr. szeptember 5-ig jelentve 10 frr, nyeres által kizárva 20 frr. A terhek augusztus 20-kán a „Vadász- és Versenyklubban” közzétetendők. — 13 nevezés.

1. B. Bánffy Albert id. p. félv. k. Babám, ap. Gambia. 2. Capt. Blue 4. é. fp. m. Falsacapa, a Buccaneer a. Voltella. 3. Gr. Festetics Pál 5 é. p. k. Andorka, a Buccaneer a. Brown Agnes 4. Ugyanaz 5. é. p. m. Kurucz, a Gunboat a. Tourterelle. 5. B. Weselényi Béla id. félv. p. k. Etelka, a. Viola. 6. Ugyanaz 3. é. sp. m. Prince Paris, a. The Duke a. Abbes. 7. Ugyanaz 5. é. p. k. Puppe, a. Bois Roussel a. Pyrrha. 8. Ugyanaz 3. é. p. k. Donna, a. Doncaster a. Buttercup. 9. Gr. Festetics Pál 3. é. p. m. Farsang, a. Carnival a. Tourterelle. 10. Gr. Esterházy Miklós 3. é. k. a. Buccaneer a. Canace. 11. Gr. Károlyi István 4. é. sga. k. Primrose 4. é. p. m. Delej, a. Elland a. Scandal. 13. Ugyanaz 3 é. sp. k. Lissa, a. Carnival a. Oakleaf. 14. Ugyanaz id. sga m. Bezzeg, a. Rhadamans a. Media. 15. Gr. Bethlen Sándor 4. é. p. m. Zsivány, a. Solyom a. Ilona. 16. B. Weselényi Béla id. p. k. Magnolia, a. Lucnow a. félvér. 17. Gr. Bethlen Sándor 3. é. p. m. Cognac, a. Carnival a. Lady of the Lake. 18. Gr. Teleki Géza 3. é. sga m. Szép juhász, a. Carnival a. Sabina.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, aug. 22.

— Hátralékban levő t. előfizetőinket kérjük, méltóztatassanak az illető összegeket hozzánk mihamarabb beküldeni.

A „Kol. Közl.” szerkesztősége.

— **A Horvát országgyűlés** legközelebbi összejeléséről szólván, a zágrábi „Nar.-Novine“ megjegyzi, hogy miután az országgyűlésen az unionisták vannak többségben, ha a nemz.-párt ellenezné is az egyezmény revisiójának elfogadását, az unionisták azt elfogadják. A hirt pedig mint-ha az unionisták egy része az ellen szavazna, a „N. N.“ valószínűleg tartja s így szól: „Ha ezen párt (az unionisták) egy pár tagjának tán van is oka sajnálkozni, hogy a legközelebbi multban személyes aspirációik nem vétettek kellő tekintetbe, mégis sokkal hazafiasabbaknak tartjuk őket, sem-hogy feltennők róluk, hogy a revisio szerzeményei ellen szavaznak, mi által csakis a kibékülést zavarnák meg.“

— **Az egyesült magyar gőzhajótársulatról** azon hirt terjesztette egy bécsi lap, hogy a társulat, meg lévén akadva folyó kiadásainak fedezésében, eladta hajóállományának egy részét. Ezen hirt folytán néhány elsőbbségi kötvénybirtokos felvilágosítást kért a társulat igazgatóságától, hogy mennyiben igaz az említett közlemény. Az igazgatóság azonnal megnyugtatta amaz elsőbbségi hitelezőket, hogy az említett hirt teljesen alaptalan.

— **A magyar keleti vasut** ügyében Schönberger Lajos „Börs. u. Hand. Ber.“-jében a következő közleményt olvassuk: A magyar keleti vasut f. é. június 18-án tartott közgyűlésének határozatai ellen Schönberger Lajos ur, mint részvényes által a magyar kormánynál bejelentett óvársra a m. kir. közlekedési miniszteriumtól 11,785. sz. alatt következő végzés érkezett: „Vonatkozással az ön által f. évi július 3-án a magyar keleti vasut június 28-ki közgyűlésének határozatai ellen emelt óvársra, ön ezennel értesítettik, hogy a kormány tekintettel a közgyűlés jegyzőkönyvére, nem talál elegendő indokokat arra nézve, hogy az említett óvársban foglalt kérelemnek megfelelhessen. — Ez utóbbi annál kevésbé látszik indokoltnak, mint-hogy a kormány nézete szerint — a közgyűlés ama határozata által, melyet ön leginkább kifogásol, és melynek értelmében a közgyűlés a számvizsgáló bizottság 1, 2, 4. javaslatai fölött egyszerűen napirendre tért. — A javaslatok korántsem tekintendők elintézeteknek, miről egyúttal az igazgató tanács is értesített. Budapest, 1873. július 28-kán. A miniszter helyett Ribáry Sándor miniszteri tanácsos.

— **A pécsi egyetem** felállításának kérdésével most egy éve többször foglalkoztak a lapok. Most ismét fölleveníté azt egy pécs-egyházmegeyeri áldozár, ki névtelen akar maradni, 1000 frtot ajánlván fel arra, öt év alatt fizetendő összegekben.

— **Színházunkhoz** a téli idényre, kö-

vetkező új tagok lettek szerződötve: Gerecs, Gerecsné, Melesz Lízka, Koupanovicsné, Kaldi karnagynak, Káldiné, Dékan Teréz, Kápolnai János, Tihányi Miklós, Szigligeti Ferike, Folinusz Hermin, Vincze Mariska. E névsorba sok tehetséges taggal találkozunk, kikhez ha még hozzá adjuk a mult idényről is ismert régi tehetséges tagokat — talán remélni lehet, hogy a küszöbön álló idény elé örömmel nézhet közönségünk.

— **Az or. zeneakademiára** vonatkozó javaslatot Trefort miniszter a király elé terjesztette szentesítés végett. Főigazgatónak Liszt Ferencz van ajánlván.

— **Egy középkori templomi köpeny** a zágrábi székesegyházban. Kevészel előt az azon hirt járta be a lapokat, hogy sz. László köpenye a zágrábi székesegyház egyik oltárában megtaláltott. Henszelmann e hirt valóságáról meg akarván győződni, maga ment el Zágrábba s ott egy darab durva kék szövetet talált, melyen még felvart fekete selyem darabok láthatók. A selyem rajza nem virágos, s nincs is, mint későbbi időkben, emberi és állati alakokkal beszöve, hanem nagy körök és octogének látszanak rajta, melyek nagyon régi diszrajzolatokkal vannak kitöltve. E köpenydarabon egy felirat is látható, mely azt sz. László tulajdonának mondja. E felirat valószínűleg azon időből való, midőn a köpeny casulává átalakítottott. Ezen ereklye Henszelmann szerint mindenesetre nagyon értékes régészeti tárgy s megérdemli a tüzetesebb vizsgálatot.

— **Négyszázados évforduló.** A budapesti könyvnyomdások és betűöntők egylete szeptember hó 7-én és 8-án a polgári lövölde és „Ujvilág“ helyiségében, a könyvnyomdászat Magyarországon való meghonosítása 400-dos évfordulójának ünnepélyével együtt a saját együletének VII. alapítási ünnepélyét is nagy fényvel fogja megtartani.

— **Egresi Ákos** volt színházunk első rendű tagja felesapott igazgatónak, s a Pesten verbuált tagokkal Körözsré ment előadásokat rendezni: nagy bátorság ebbe a „krach“-os világba.

— **Földrengés.** Valparasióban július 8-án erős földrengés volt, melynek lökései állítólag még hevesebbek voltak, mint azok, melyek 1867-ben éreztettek. Egészben véve hat lökés éreztetett, melyek gyorsan követték egymást. Számos család az utozán töltte az éjt. Legtöbb kárt tett a földrengés az almdendrei kerületben, hol csak kevés ember me-nekült kisebb nagyobb sérülések nélkül, sokan halálukat lelték. A köz és magán épületekben nagy kár történt. A lord Cochranek csak nem rég emelt szobor majdnem egészen összeromboltott. A lökéseket Limaehban, Quillataban, Caleyában, és déli irányban Curicoig érezték.

738—1873 tan. eln. sz.— Kimutatása a Kolozsvár sz. kir. városban uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve 1873 évi augusztus 21. este 12 óráig.

Helység neve Kolozsvár sz. kir. város	Helység száma	Lakosság	A betegség kiterjedése a városban	Ezekből		Jegyzés.
				meg- gyó- gult	meg- halt	
Július 1. 1873.	1	26,382	18/6	131	6	518
Felek község	1		9/7	6		13
Összesen				139	6	
Összesen				8		
Összesen				11		
Összesen				3		
Összesen				125		1053410
Összesen				1053410		518

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

1873 augusztus 15-dikétől elkezdve következő renddel járnak Biasini gyorskocsijai

Kolozsvárról Tordára, Gyéres-Sz. Királyra és vissza.

Kolozsvárról Tordára naponata délután 3 órakor a vasuti vonat megérkezte után. Tordáról Kolozsvárra naponata reggeli 7 órakor.

Egy személy Kolozsvárról Tordáig vagy vissza 1-ső hely 1 frt 50 kr, 2-ik hely 1 frt 30 kr, 30 font szabadpodgyászszal.

Mint-hogy gyorskocsijainkkal sebesebben és olcsóbban lehet Torda és Kolozsvár között közlekedni, azért a t. cz. utazó közönség pártfogásába ajánlani bátorkodunk.

Torda és Gyéres-Szenkirályi pályaudvar között is egy kényelmes gyorskocsit járatunk, a ki Tordáról Gyéres-Szentkirályra a vonatokhoz és vissza szállítsa az utasokat. — Tordáról indul éjjel 11 óra 30 perczkor, Gyéres-Szentkirályról Tordára éjjeli 2 órakor, a vonat megérkezése után rögtön. Egy személy díja Torda és Gyéres-Sz. Király között 1-ső hely 80 kr, 2-ik hely 70 kr. Kisebb kézi táskák 25 fontosokig díj nélkül, nagyobb utazó bőröndök fontonként 1 kr-ával szállítatnak.

Felvételi és kiindulási hely Tordáról a Czifra fogadó, Kolozsvártt a Biasini szállodája.

Kolozsvárról Deésre és Beszterczére és vissza indul a gyorskocsi naponata kétszer, reggeli 7 és délután 3 órakor.

Kolozsvártt, augusztus 11-én 1873.

Kibédi Biasini Domokos.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Aug. 20 -ról. 1873 5% metaliques 68.90. nemzeti kölcsön 73.40. 1860-diki államkölcsön 102.30 Bankrészevények 917. Hitelrészevények 237.25 London 111.50. Ezüst 105.50. Cs. kir. arany —. —. 20 frankos arany 891.—.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 76. 75. Temesi 75.—. Erdélyi 75.50. Horv. Szlavon. 75.50

Nyiltér.

[41—60]

**Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt)**

ugyszinte
hugycsőszerűléseket, magömléseket
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

Dr. Handler Mór

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

**Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig
és délután 3 órától 5-ig.**

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutcza 13.
szám 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

(885)

10—*

„Victoria“ biztosító társaság Kolozsvártt

elfogad életbiztosítási ajánlatokat minden módozatokban.

Díjai a lehető legolcsóbbak és biztosítottjait az életbiztosítási osztály összes nyereseményének ötven száztőlában az az annak felében részesíti, díjizetési összes geik arányában. Ezen nyeresemény részletetés folytán, az 1871-ben biztosítottok, már 1872-i díjaik kilencz száztőlát visszakapták, és. bizton remélhetők, hogy ezen nyereseményrészt évről, évre emelkedik.

Kiválóan figyelemre méltók a biztosított eredményvel megnyitott tulélé si csoportok melyekbe beállítás által mindenki, már életében szép összegeket biztosíthat maga vagy gyermekei részére.

A most országai szerte terjedő cholera járvány különös indokul szolgál szülőknek, férjeknek, stb. hátramaradandókról előre gondoskodni.

Bővebb tájékozással, utasítással stb. szolgálnak a társasági felügyelők és ügy-nők.

**A Victoria biztosító társaság
igazgatósága Kolozsvártt.**

905

2—*

Birtok eladás.

Ns. Alsófehérmege kis-enyedi járásában fekvő Hosszuteke (Dorstadt) községében egy 600 holdból álló birtok hozzártatózó épületekkel együtt több évekre hasznóberbe vagy esetleg örök áron eladó. — Értekezhetni Nagy-Enyedre F. M. betű alatt címzett levelek által.

A „Victoria“ piaczi házánál kiadó szállások.

I. Emeleten: négy szoba, konyha, előszoba.

II. Földszinten: öt szoba, előszoba.

Kivehetők részben vagy egészben.

Értekezhetni a házmesternél ugyanott,

piaczsor 7 sz. a.

904

2—3

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főter br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főter, Gyulai-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólirt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes be-
tűkkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözüvények, rovatos iverk, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek,
baromútlevelek, vásárczédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NEZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve,
hogy a papirok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a **hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak**,
a **legszükségesebb mintázatokból kész raktárt tart**, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövi-
debb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosíttatik.

133—*

Gámán János örökösei könyvnyomdája.